

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025
KRIZOVÝ PLÁN - ZÁŠKOLÁCTVÍ

Kontaktní informace

Název:

Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o.p.s.

Adresa:

Erbenova 16, 787 01 Šumperk

Telefonické spojení: 583 214 153

E- mail: viva@schola-viva.cz

Datová schránka: 94zma8c

IČO: 25827707

IZO: 600027139

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka. Žák úmyslně zanedbává školní docházku. Porušuje tím školní řád a současně školský zákon. Bývá často nepřiměřenou formou řešení konfliktních situací rodině, ve škole.

Kategorií záškoláctví:

- a) pravé záškoláctví – žák se ve škole neukazuje, ale rodiče si myslí, že do školy chodí
- b) záškoláctví s vědomím rodičů – odmítavý postoj ke škole nebo přílišná slabost ve vztahu k dítěti či závislosti na pomoci a podpoře dítěte v domácnosti
- c) záškoláctví s klamáním rodičů – děti dokážou přesvědčit rodiče o svých zdravotních obtížích, pro které nemohou jít do školy a rodiče jim absenci omlouvají
- d) útěky ze školy – žáci do školy přijdou a během vyučování odejdou na několik hodin
- e) odmítání školy – představa školní docházky činí psychické potíže; toto chování je většinou spojeno s dalšími rizikovými projevy chování, jako například zneužívání návykových látek, netolismus, dětská kriminalita aj.

V rámci prevence a řešení záškoláctví na školách je velice důležité: důslednost učitelů v dodržování školního řádu, nastavených pravidel tříd, dobrá komunikace s vedením školy, kolegy, žáky; jednotný přístup pedagogů v dodržování nastavených pravidel ve vztahu k řešení záškoláctví; kompetentní komunikace s rodiči, zákonnými zástupci žáků. Prostřednictvím školního vzdělávacího programu posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání; svým spolužákům nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy.

Mezi rizikové faktory patří:

- příležitost k nelegální činnosti

- negativní vzory v okolí
- negativní chování v médiích
- nízká úroveň vzdělání
- nezaměstnanost
- prostředí ohrožené sociálním vyloučením
- příslušnost k menšinám
- volání o pomoc v tíživé situaci
- disharmonický vývoj osobnosti
- projev jiné závažné psychické poruchy
- povyšování žáka s mimořádnými vědomostmi a schopnostmi
- odpor ke škole u dětí s menším nadáním
- vysoké požadavky na žáka
- negativní citové zážitky spojené se slabým prospěchem, neschopností porozumění, negativní sociální postavení v kolektivu
- špatné přizpůsobení se školnímu režimu
- experimenty s návykovými látkami
- gambling
- projevy šikanování ve škole
- zanedbávající, příliš autoritativní nebo příliš liberální výchova
- nezájem rodičů o své děti
- rodiče sami nemají dostatečně osvojené morální normy jsou pro dítě nevhodným modelem
- dítě s problémovým chováním je v roli obětního beránka v rodině
- zaměstnanost rodičů
- neochota a neschopnost rodičů motivovat dítě ke vzdělání
- nedostatečné právní povědomí o rodičovských povinnostech
- party s negativním cílem činnosti
- nedostatečná nabídka volnočasových aktivit v komunitě
- prostředí ohrožené sociálním vyloučením.

Spolupráce s rodiči

Třídní učitel by měl být nejpozději do 3 dnů od počátku absence informován od zákonných zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Pokud tak tito neučiní, lze nepřítomnost žáka klasifikovat jako záškoláctví (**viz Školní řád – 1.2.2 Zákonní zástupci žáků jsou podle § 22 odst. 3 školského zákona povinni...**).

1. Informovat o absenci rodiče či zákonného zástupce.
2. Společné vyšetření příčin záškoláctví.
3. Doporučit rodičům návrh, co musí udělat ke zlepšení situace.
4. Doporučit odbornou pomoc + kontakt.

Řešení problému

1. U každého podezření o výskytu daného jevu musí učitel vždy informovat ředitele školy.
2. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáka informuje třídní učitel výchovného poradce. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti prověřuje její věrohodnost.
3. Pokud je doklad potvrzující důvod nepřítomnosti žáka, může se ředitel školy obrátit na zákonného zástupce dítěte o vysvětlení nebo požádat o spolupráci příslušný správní orgán.
4. Vyšetřit příčiny záškoláctví, komunikovat přátelsky bez hodnocení a odsuzování.
5. Společně hledat cesty k nápravě.

6. Vést k dlouhodobé podpoře dítěte, které má snahu zlepšit svoje chování, nebrat to jako samozřejmost, ale oceňovat a povzbuzovat.
7. V případě neúspěšného šetření a řešení požádat o pomoc školního psychologa.
8. Rozmáhá-li se záškoláctví ve velkém a máme-li podezření na hrozbu závislostí, spolupracovat s SPC a PPP.

DOPORUČENÝ METODICKÝ POSTUP oddělení školství MěÚ Šumperk

V PŘÍPADECH ZÁŠKOLÁCTVÍ

(zpracován na základě Metodického doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č.j. MSMT-780/2024-1 ze dne 5.2. 2024 s využitím Metodického doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MSMT-43301/2013 ze 3.12. 2013)

Včasně odhalení záškoláctví je úkolem školy, zejména třídního učitele dotyčného žáka.

Režim docházky žáků do školy a podmínky pro jejich uvolňování z vyučování a omlouvání jejich nepřítomnosti stanoví **školní řád**.

- Zákonný zástupce žáka je povinen **doložit důvody nepřítomnosti** žáka ve vyučování **nejpozději do 3 kalendářních dnů po dni nepřítomnosti žáka ve škole** (§ 50, odst. 1 školského zákona).
- Fyzická osoba se dopustí **přestupku** tím, že jako zákonný zástupce **zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka** (§ 182a školského zákona), v řízení o přestupku jí může být uloženo napomenutí či správní trest pokuty až do výše 5 000 Kč.

Postup školy v případech záškoláctví:

Rozsah neomluvené absence se hodnotí vždy za každé čtvrtletí školního roku, posouzení její závažnosti a jejího včasného řešení je vždy věcí školy. Právní předpisy nestanoví postup pro konkrétní počty neomluvených hodin, níže uvedené počty neomluvených hodin jsou proto orientační.

Oznámení přestupku MěÚ, oddělení školství učiní škola, přesáhne-li počet neomluvených hodin hranici 25 u žáka 1. stupně nebo 30 u žáka 2. stupně, a to bez ohledu na to, zda bylo využito všech níže uvedených způsobů řešení.

➤ **Do 10 neomluvených hodin u žáka 1. stupně /**

➤ **Do 12 neomluvených hodin u žáka 2. stupně**

- řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru

- provede se **Zápis z pohovoru o neomluvené nepřítomnosti žáka (příloha č. 1)**

➤ **Do 25 neomluvených hodin u žáka 1. stupně /**

➤ **Do 30 neomluvených hodin u žáka 2. stupně**

- ředitel školy svolá školní výchovnou komisi (ředitel školy, zákonný zástupce, TU, VP, ŠMP, popř. další odborníci), která navrhne výchovná opatření k řešení absence žáka,

- výstupem z jednání je **Zápis z jednání výchovné komise k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka (příloha č. 2a) nebo Záznam o jednání s žákyní/žákem a zákonným zástupcem žákyně/žáka (příloha č. 2b)**

➤ **Nad 25 neomluvených hodin u žáka 1. stupně /**

➤ **Nad 30 neomluvených hodin u žáka 2. stupně /**

- škola shromáždí a zašle **datovou schránkou** na Městský úřad Šumperk, oddělení školství, následující elektronicky podepsané podklady pro zahájení řízení o přestupku:

✓ **oznámení o zanedbání povinné školní docházky (příloha č. 4)**

✓ **kopie zápisu z pohovoru se žákem a zákonným zástupcem (příloha č. 1)**

✓ **kopie zápisu z jednání výchovné komise (příloha č. 2a nebo 2b)**

✓ **písemné vyjádření výchovného poradce**

✓ **popř. kopie doporučeného dopisu zákonnému zástupci s pozvánkou na osobní setkání**

Nedaří-li se situaci zlepšit, může škola přistoupit k sepsání **Individuálního výchovného programu** (příloha č. 3)

➤ **Pokračující neomluvená absence po ukončení přestupkového řízení**

Na Policii ČR nebo na státní zastupitelství se škola obrací pouze **v nejzávažnějších případech!**

Postup při omlouvání nepřítomnosti žáka ve výuce

- ✓ Při každé absenci TU vyčká, zda zákonný zástupce omluví nepřítomnost žáka do 3 dnů po dni jeho nepřítomnosti.
- ✓ Pokud zákonný zástupce nepřítomnost do 3 dnů neomluví, TU ho prokazatelně upomíná (mailem).
- ✓ Není-li důvod nepřítomnosti doložen ani po upomínce, TU o tom učiní záznam (datum nepřítomnosti, datum návratu do školy po době nepřítomnosti, datum a text upomínky), pak kontaktujte zákonného zástupce (např. mailem, telefonicky) a informuje jej o absenci žáka:
 - a) zákonný zástupce o nepřítomnosti žáka ví a opomněl ji omluvit – **absence může být na základě zvážení okolností třídním učitelem omluvena dodatečně,**
 - b) zákonný zástupce o nepřítomnosti žáka neví – TU s ním probere důvod nepřítomnosti a motivuje ho k řešení situace domluvou dítěti – absence **obvykle není omluvena,**
 - c) zákonný zástupce o nepřítomnosti neví, ale **žáka nechce omluvit** – TU zjistí v rozhovoru se zákonným zástupcem motiv žáka k absenci, navrhne další postup, upozorní na výchovná opatření školy a předání podkladů pro zahájení řízení o přestupku Městskému úřadu Šumperk, oddělení školství – **absence není omluvena.**
- ✓ Pokud se zákonného zástupce nedaří kontaktovat a dochází k opakované neomluvené absenci žáka, následují tyto kroky:
 - písemná pozvánka k osobnímu setkání s TU (prostřednictvím informačního systému školy nebo mailem s potvrzením o přečtení)
 - doporučený dopis s upozorněním na další kroky, nebude-li zákonný zástupce reagovat
 - předání kompetencí třetí straně (obecní úřad, OSPOD, popř. Policie ČR)

Zvýšená omluvená absence

- ✓ Rozsah omluvené absence je třeba evidovat ke konci každého čtvrtletí školního roku.
- ✓ V případě, že **omluvená absence přesáhne 50 % vyučovacích hodin v daném čtvrtletí,** je na místě podrobně se zabývat věrohodností důvodů nepřítomnosti.
- ✓ Třídní učitel žádá v případě nevěrohodnosti důvodů zákonného zástupce o vysvětlení, dohodne s ním opatření k nápravě a upozorní na další kroky školy v případě, že by se situace nezlepšila.

Zápis z pohovoru o neomluvené nepřítomnosti žáka

Žák/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Rok školní docházky:	
Třída:	
Počet zameškaných hodin:	
z toho neomluveno:	

Účastníci pohovoru (jméno a prac. zařazení):

Třídní učitel: _____

Zákonný zástupce: _____

Výchovný poradce: _____

Žák / žákyně: _____

Zápis z pohovoru:

Vyjádření výchovného poradce:

Závěry pohovoru, doporučení, dohodnutý další postup:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry pohovoru.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis třídního učitele/učitelky:

**Zápis z jednání výchovné komise
k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka**

Žák/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Rok školní docházky:	
Třída:	
Počet zameškaných hodin:	
z toho neomluveno:	

Účastníci jednání (jméno a prac. zařazení):

Ředitel školy: _____

Třídní učitel: _____

Zákonný zástupce: _____

Výchovný poradce: _____

Školní metodik prevence: _____

Zápis z jednání:

Přijatá výchovná opatření:

Závěry jednání, dohodnutý další postup:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry jednání.

V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené se zahájením řízení o přestupku, popř. s následným trestním oznámením.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis ředitele/ředitelky školy:

Škola:

Záznam o jednání s žákyní/žákem a zákonným zástupcem žákyně/žáka

Jméno žákyně/žáka: nar.

Třída:

Datum:.....

Jednání s žákyní/žákem a jejím/jeho zákonným zástupcem bylo zaměřeno na rizikové chování žákyně/žáka, které svou závažností narušuje proces vzdělávání dané žákyně/daného žáka, případně dalších žáků.

Oblasti nápravy

Žákyně/žák bude usilovat o nápravu níže uvedeného rizikového chování (dané oblasti zaškrtněte, případně doplňte):

Rizikové chování žáka		
nenosení pomůcek		agresivní chování
neplnění domácích úkolů		šikana
podvodné jednání		krádež/e
narušování výuky		ničení majetku školy
odmítání práce při vyučování		ničení majetku jiných osob v rámci školy
nerespektování pokynů učitele		užívání návykových látek ve škole a její blízkosti
nevhodné chování ke spolužákům		poskytování návykových látek ostatním
nevhodné chování k pracovníkům školy		nošení nevhodných předmětů do školy
pozdní příchody		jiné:
záškoláctví		jiné:
skryté záškoláctví		jiné:
vulgární chování		jiné:

Náprava bude uskutečněna za podpory ze strany školy a zákonných zástupců (dané zaškrtněte, případně doplňte):

Podpora ze strany zákonných zástupců	Podpora ze strany školy
kontrola školních výsledků dítěte	komunikace se žákem
dohled nad přípravou do školy	komunikace s rodiči
dohled nad docházkou dítěte do školy	nácvik potřebných dovedností žáka
dohled nad hygienou	respektování individuálních potřeb žáka
zajištění potřebných pomůcek do školy	vyhledávání pozitivních výkonů žáka
komunikace se školou	jiné:
jiné:	jiné:
jiné:	jiné:
jiné:	jiné:

Specifikace problému (dle potřeby):

Popis výsledku jednání, dohodnutá opatření:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Kontrolní setkání konané dne:

Zhodnocení dosavadního vývoje:

Popis výsledku jednání, další postup:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Kontrolní setkání konané dne:

Zhodnocení dosavadního vývoje:

Popis výsledku jednání, další postup:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Škola:

Jméno žákyně/žáka: **nar.**

Třída:

Datum:.....

Rizikové chování žákyně/žáka svou závažností narušuje proces vzdělávání dané žákyně/daného žáka, případně dalších žáků.

Vymezení problému:

Za účelem odstranění výše uvedeného rizikového chování se jednotlivé strany domluvily na plnění následujících úkolů a poskytování uvedené podpory.

žákyně/žák	
zákonný zástupce	
škola	

V případě nezlepšení situace bude uplatněno níže uvedené opatření:

Termín/y setkání průběžného přezkoumání plnění úkolů:

Závěr o plnění Individuálního výchovného programu bude proveden dne:

Důležité informace (např. telefonní kontakty, konzultační hodiny, ...)

Podpisem se vyslovuje souhlas se stanoveným programem:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Průběžné přezkoumání plnění Individuálního výchovného programu

Datum:

žákyně/ žák	
zákonný zástupce	
škola	

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Průběžné přezkoumání plnění Individuálního výchovného programu

Datum:

žákyně/ žák	
zákonný zástupce	
škola	

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Závěr o plnění Individuálního výchovného programu

Datum:

Závěr o plnění Individuálního výchovného programu byl učiněn

- ve stanoveném termínu
- před stanoveným termínem z důvodu
- po stanoveném termínu z důvodu

K odstranění rizikového chování žákyně/žáka došlo

- ve všech bodech
- z části
- beze změny
-

Navrhovaná opatření

- budou uplatněna
- nebudou uplatněna

Prostor pro případnou specifikaci situace a další doplnění:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

OZNÁMENÍ O ZANEDBÁNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Název školy:

Žák/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Rok školní docházky:	
Třída:	
Počet zameškaných hodin:	
z toho neomluveno:	

Žák/yně je v péči:

 obou rodičů pouze matky pouze otce
Zákonný zástupce

Jméno, příjmení:

Bydliště:

Zákonný zástupce

Jméno, příjmení:

Bydliště:

Opatření k řešení neomluvené absence přijatá školou:

.....

datum	třídní učitel/učitelka	ředitel/ředitelka	razítko školy

Přílohy oznámení – podklady pro případné zahájení řízení o přestupku:

- ✓ kopie písemného pozvání zákonných zástupců k návštěvě školy
- ✓ kopie zápisu z pohovoru se žákem a zákonným zástupcem (příloha č. 1)
- ✓ kopie zápisu z jednání výchovné komise (příloha č. 2a nebo 2b)
- ✓ písemné vyjádření výchovného poradce
- ✓ popř. kopie doporučeného dopisu zákonnému zástupci s pozvánkou na osobní setkání

Kontakt s dítětem:

- nutné komunikovat přátelsky, bez hodnocení a odsuzování
- hovořit zásadně o konkrétním chování, bez nálepkování dítěte
- nezjišťovat věcnou stránku problému, ale jak ho dítě prožívalo
- zajímat se, jak svoje chování vidí s odstupem, co si o něm myslí teď

- společně hledat cesty k nápravě
- má-li dítě dobrou vůli chovat se lépe, připravit mu pro to podmínky v rodině i ve škole.

Kontakt s rodiči:

- vyjádřit porozumění jejich emocím
- vést je v komunikaci k oddělování osobnosti dítěte od jeho konkrétního chování
- vést k porozumění motivaci chování dítěte
- soustředit se na to, co rodiče mohou nebo dokonce musí udělat ke zlepšení situace
- na konci rozhovoru vždy shrnout, co bylo dohodnuto
- dohodnout se na následném sezení k reflexi, jak dohodnutá opatření fungují, případně k hledání dalších možností.

Pedagogičtí pracovníci: vést žáka k dlouhodobé podpoře, který má snahu zlepšit svoje chování, nebrat to jako samozřejmost, ale oceňovat, povzbuzovat.

V Šumperku dne 1. 9. 2024 zpracovala Mgr. Davidová, ŠMP.